

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

6549

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús domèstic, polígon 61, parcel·la 237, al T.M. de Felanitx. (Exp. 95a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 20 de març de 2025, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús domèstic, polígon 61, parcel·la 237, al T.M. de Felanitx.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III d'aquesta Llei: *Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental simplificada*; grup 3: *Perforacions, dragatges i altres instal·lacions mineres i industrials*, punt a, 3.º *Perforacions per a l'abastiment d'aigua*, han de ser objecte d'avaluació ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2ª del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, que li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

1. L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21729) a la finca «Cas Ferrers», al polígon 61, parcel·la 237, del T.M. de Felanitx, a petició del promotor Cases Es Castell de Mallorca S.L. La referència cadastral de la parcel·la és 07022A061002370000WI, amb una superfície total de 15.020 m². La parcel·la està classificada com a sòl rústic de Règim General (SRG) ús principal agrari. L'aigua que se n'extregui es vol destinar a l'ús domèstic d'un habitatge i pel reg de la pròpia finca. No s'adjunta el corresponent informe agronòmic necessari per justificar la dotació hídrica sol·licitada per a ús reguiu.

2. Les coordenades de la ubicació de la perforació (UTM-ETRS89) indicades al document ambiental, són: x = 512.049, y = 4.363.434, z = 107 m.

3. Les característiques del sondeig plantejades al projecte, són les següents:

- Cabal màxim instantani: 0,5 l/s.
- Ús de les aigües: Reguiu i domèstic.
- Volum màxim anual: 200 m³.
- Profunditat màxima del sondeig: 220 m.
- Profunditat col·locació de la bomba com a màxim: 200 m.

4. El sondeig projectat s'ubica sobre la massa d'aigua MAS18.19.M2 Cas Concos. Segons l'article 27 del PHIB, l'estat de les masses d'aigua subterrània es determina pel pitjor valor del seu estat quantitatiu i del seu estat químic. Així doncs, l'estat global de la massa està considerat com a dolent, ja que presenta un mal estat quantitatiu (d'acord amb l'annex 8 Memòria. *Estat de les masses*, del PHIB) i l'estat qualitatiu és dolent (a causa de l'elevat contingut en clorurs). La vulnerabilitat de contaminació de l'aquífer és considerada com a moderada (4).

5. D'acord amb el visor del Pla Territorial de Mallorca (PTM), el punt projectat pel nou sondeig no es troba afectat directament per àrees de prevenció de riscos (APR) d'inundació, d'incendi, d'erosió o d'esllavissaments.

6. La parcel·la on es vol desenvolupar el sondeig no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000. Tampoc es troba a cap zona definida per la *Llei 1/1991*, de 30 de gener, *d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN)*. L'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrit a la Directiva 92/43/CEE.

De l'estudi del Bioatles quadrícula 5062 (1x1 km), es conclou que a la zona del projecte no s'hi troba cap espècie vegetal protegida, ni cap espècie animal catalogada.

7. A la parcel·la on es vol dur a terme el sondeig, no hi trobam cap element catalogat ni cap bé d'interès cultural.

8. Segons s'indica al projecte, l'empresa que realitzarà el sondeig farà ús d'equips de perforació amb rotopercussió amb circulació directa de fluids que funcionin amb aigua i escumant biodegradable (COPANETT S'96). Posteriorment, es procedirà a la seva intubació.

9. Característiques tècniques: El sondeig es realitzarà pel mètode de rotopercussió, es cimentaran les parets dels primers 10 m del sondeig i l'entorn immediat es pavimentarà amb una llosa de formigó de 50 cm. Finalitzada l'obra, mentre no s'instal·li la bomba elèctrica d'elevació, el sondeig es cobrirà amb una tapa metàl·lica per impedir l'accés al mateix.

Si no es troba aigua o aquesta està salinitzada, així com a la fase d'abandonament, es procedirà a segellar el sondeig amb la finalitat que quedi en condicions de seguretat per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aquífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants.

10. Anàlisis d'alternatives:

- Alternativa 0 (no fer el sondeig): la connexió amb la xarxa municipal d'aigua potable és impossible, per la qual cosa l'alternativa és la compra d'aigua mitjançant camions cisterna que produeixen emissions a l'atmosfera i la construcció d'un aljub que serà permanent. A més, l'aigua subministrada procedeix de la mateixa massa d'aigua incrementant el con de depressió i el risc de salinització.
- Alternativa 1 (fer el sondeig en una altra ubicació dins la mateixa parcel·la): en el document ambiental es considera que no és una opció, ja que la ubicació escollida s'ha fet basant-se en diverses consideracions:
 - Possibilitat de trobar aigua.
 - Menor eliminació de vegetació.
 - Menor molèstia per a la fauna.
 - Millor accés i ubicació de les màquines perforadores.
 - Proximitat dels punts de consum.
- Alternativa 2 (fer el sondeig amb un altre mètode de perforació): s'ha elegit el mètode de rotopercussió per ser el més ràpid i perquè a les Illes Balears no existeix cap empresa perforadora que disposi d'un altre sistema de perforació.
- Alternativa 3 (sondeig projectat): tenint en compte els aspectes esmentats en els punts anteriors es considera que és l'alternativa més factible.

3. Avaluació dels efectes previsibles

Segons el document ambiental, els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte. Tots ells, són considerats pel promotor com a impactes amb poca o nul·la afecció al medi ambient. Els impactes previstos al document ambiental, tendran efectes sobre: el medi atmosfèric, factors climàtics i canvi climàtic, població, hidrologia, sòl, medi biòtic i paisatge. D'acord amb el document ambiental, la superfície total de la parcel·la que es veuria afectada per l'eliminació de les espècies vegetals existents, la instal·lació de la perforadora, compressor i camió amb els materials, s'estima seria d'uns 60 m².

Una vegada identificats els efectes previsibles i els principals impactes, el document ambiental contempla tota una sèrie de mesures preventives i reductores que tenen com a objectiu la reducció, eliminació o modificació dels efectes ambientals negatius significatius del projecte.

El document ambiental recull un apartat de seguiment de les mesures preventives i reductores proposades, amb l'objectiu principal de garantir que es produirà la mínima afecció ambiental, tant a la fase d'execució de les obres com a la fase d'explotació i fase de clausura (si escau). A la fase d'execució de les obres es contemplen activitats per a minimitzar la contaminació de l'aquífer: manteniment de la maquinària en òptimes condicions, per tal d'evitar vessaments accidentals, disposició de material absorbent (sepiolita) que serà gestionada per gestors autoritzats i cimentació del sondeig. Com a mesures reductores, destaca l'adopció de mesures per evitar l'impacte visual, com és que la torre de perforació només serà hissada durant les tasques de perforació. Per tal d'evitar pertorbar a la fauna i la població, amb el soroll i les vibracions de les màquines, les activitats es desenvoluparan en horari diürn. En relació amb la contaminació acústica, el promotor indica que la curta duració del període d'obres i l'adopció de mesures preventives, minimitzarà les afeccions provocades per aquest impacte.

S'adjunta el pressupost del cost de les mesures mediambientals que s'adoptaran, consistents en: cimentació del sondeig, cost de l'obra a la boca del sondeig, cost d'un sac de sepiolita i cost del tancament del sondeig previ a la instal·lació de la bomba d'extracció. Així doncs, el cost total de les mesures anteriorment descrites s'estima serà de 925 euros.

Cal esmentar que el document ambiental adjunta el càlcul de la petjada de carboni que suposarà l'activitat a desenvolupar durant 8 hores al dia, els dies que durin les tasques de perforació. Aquest càlcul s'estima en 208,08 kg de CO₂.

No obstant això, el promotor no contempla l'adopció de mesures correctores ni compensatòries a causa de, segons indica al document ambiental, l'escassa entitat de l'obra.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 desembre, d'avaluació ambiental, l'òrgan ambiental ha realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades:

- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Consell Insular de Mallorca.
- Amics de la Terra.
- GOB Mallorca.
- Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Ajuntament de Felanitx.
- Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.
- Servei de Canvi Climàtic de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic.
- Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública.

Cal indicar que la sol·licitud d'inici de tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics, va acompanyada de la següent informació: «Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables».

En el moment de redactar el present informe, es disposa dels següents informes de les administracions previsiblement afectades i entitats interessades:

- Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari. Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (30/5/2024):

Es conclou que:

«[...] la parcel·la no forma part de cap base territorial de cap explotació agrària inscrita en el Registre Interinsular Agrari. Tampoc s'observa cap activitat agrària rellevant a la parcel·la i es proposa una activitat d'oci i autoconsum juntament a l'abastiment d'un habitatge. Per tant, aquesta Direcció General informa **desfavorablement** l'objecte del projecte des del punt de vista agrari».

- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera. Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic. Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia (10/6/2024):

Es conclou que:

«[...] Per tot això, i en relació a la perspectiva climàtica en la tramitació ambiental, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius, pel que s'emet informe favorable».

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies. Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (rebut el 20/6/2024):

Es conclou que:

«[...] El projecte no afecta cap espai de rellevància ambiental. A la parcel·la no està cartografiat cap hàbitat prioritari ni singular. Segons la informació disponible, no és d'esperar que el projecte pugui tenir cap efecte sobre espècies protegides o amenaçades.

Conclusió

Per tot això inform favorablement sobre el projecte de captació d'aigües subterrànies».

- Informe del Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública (rebut el 21/11/2024):

Es conclou que:

«[...] 3. El document de referència indica que l'execució de la captació és l'alternativa escollida atès que, entre altres motius, no hi ha connexió a la xarxa d'abastiment per ús domèstic. Segons les dades disponibles a la ubicació de la finca on es pretén actuar, Cas Concos, existeix xarxa d'abastiment d'aigua de consum.

4. Els pous d'abastiment de la xarxa de distribució de Cas Concos pertanyen a la mateixa massa d'aigua subterrània i, segons la informació disponible a la Direcció General de Salut Pública, també tenen alt contingut en clorurs.

Per tant, es conclou que l'execució de més captacions d'aigua a la massa d'aigua subterrània indicada pot suposar un empitjorament de la qualitat de l'aigua de consum subministrada a la població general, que ja no compleix amb els valors paramètrics establerts a la normativa d'aplicació».

5. Anàlisis dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i es preveu que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

a) Característiques del projecte: L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21729) a la finca «Cas Ferrers», al TM de Felanitx. La motivació de l'execució del projecte és la de destinar l'aigua que s'extregui a l'ús domèstic d'un habitatge i pel reg de la pròpia finca, atesa la impossibilitat, segons indica el document ambiental, d'obtenir l'aigua a través de connexió a xarxa d'aigües potables i/o regenerades.

Pel que respecta a les bombes d'extracció, el document ambiental fa referència al fet que a la fase de funcionament s'instal·larà una bomba elèctrica. No obstant això, aquest punt no serà objecte d'aquest projecte.

b) Ubicació del projecte: El nou sondeig es vol realitzar al polígon 61, parcel·la 237, al TM de Felanitx. La parcel·la està classificada com a sòl rústic de Règim General (SRG) ús principal agrari. El punt projectat per el nou sondeig, no es troba afectat directament per àrees de prevenció de riscos (APR) d'inundació, d'incendi, d'erosió o d'esllavissaments. La parcel·la on es vol desenvolupar el sondeig no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000. Tampoc es troba a cap zona definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN). L'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrit a la Directiva 92/43/CEE.

c) Característiques del potencial impacte: Durant la fase d'obres, atesa la naturalesa i baixa magnitud de l'activitat a desenvolupar (realització de sondeig) i a la curta duració del període de perforació, es preveu que els efectes sobre el medi ambient siguin mínims si s'apliquen les mesures preventives i reductores proposades al document ambiental i es fa un correcte seguiment ambiental de la seva aplicació.

Per una altra banda, a la fase de funcionament l'impacte més important que es produirà, serà el derivat de l'extracció d'aigua de la massa d'aigua subterrània MAS 18.19M2 Cas Concos, que presenta un estat general dolent a causa del seu mal estat qualitatiu (elevat contingut en clorurs) i mal estat quantitatiu (d'acord amb l'annex 8 Memòria. *Estat de les masses*, del PHIB). Així doncs, amb relació a l'ús domèstic, d'acord amb l'esmentat a l'informe del Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública, a la població de Cas Concos existeix xarxa d'abastiment d'aigua de consum, considerant-se que l'execució de més pous sobre aquesta massa suposaria un empitjorament de la qualitat general de l'aigua de consum subministrada a la població. Pel que respecta a l'ús de reguiu, l'informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, conclou que a la parcel·la no s'observa una activitat agrària rellevant i que la finca tampoc forma part de cap base territorial de cap explotació agrària inscrita en el Registre Interinsular Agrari i en conseqüència, es conclou desfavorablement.

Tenint en compte l'anterior informació, des del punt de vista mediambiental es considera que l'extracció d'aigua que es produirà (en cas que el sondeig sigui positiu) a la fase de funcionament, podria tenir efectes significatius sobre la massa d'aigua subterrània MAS18.19M2 Cas Concos, en els termes i usos de l'aigua proposats al document ambiental.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. Subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), polígon 61, parcel·la 237, al T.M. de Felanitx, descrit al document ambiental signat electrònicament pel senyor José Ramón Morell Fuster (Enginyer Tècnic Agrícola) el 9 de maig de 2024, atès que es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, d'avaluació d'impacte ambiental.

L'estudi d'impacte ambiental (EIA) continuarà com a mínim el que estableix l'article 35 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'annex VI, així com les particularitats que li siguin d'aplicació que s'estableixen als articles 21 i 22 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, (BOIB núm. 150, de 29

d'agost de 2020).

S'hauran d'incloure, com a mínim, els aspectes esmentats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EIA, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades. Tota la documentació haurà d'anar signada d'acord amb l'article 16 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental: «[...] els estudis i documents ambientals esmentats hauran d'identificar el seu autor o autors indicant la seva titulació i, si és el cas, professió regulada. A més, haurà de constar la data de conclusió i signatura de l'autor».

A més, tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que s'han de realitzar les consultes següents:

1. Ajuntament de Felanitx.
2. Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública.
3. Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
4. Entitats ecologistes.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Quart. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 4 de juny de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá

